

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 20.05.2026-494
Karar Tarihi ve No. : 20.05.2026-11985
Dosya No : 21.00.2748

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

-1-

Diyarbakır İli, Kayapınar İlçesi, Kaldırım Mahallesi, Sultan Hoca Mezrası sınırları dahilinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, Kadastro harici alan ile özel mülkiyete ait 142 ada 1 parsel, 143 ada 1 parsel, 144 ada 1 parsel, 145 ada 1 parsel, 146 ada 1 parsel ile 101 ada 256, 258 ve 259 parsellerde kalan “Sultan Hoca Höyüğü’nün” tesciline ilişkin; DSİ Arazi Topplulaştırma ve Tarla İçi Geliştirme Hizmetleri Şube Müdürlüğü’nün 11.12.2025 tarihli ve 6625061 sayılı yazısı, Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 16.03.2026 tarih ve 4119540 sayılı uzman raporu, alanın tesciline ilişkin faaliyetleri etkilenen kurum ve kuruluşların görüşlerinin istendiği Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 17.03.2026 tarih ve 8103828 sayılı yazısına istinaden iletilen; Karayolları 9.Bölge Müdürlüğü’nün 18.03.2026 tarih ve 2087425 sayılı yazısı, Diyarbakır İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nün 19.03.2026 tarih ve 23986656 sayılı yazısı, Kayapınar Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Müdürlüğü’nün 19.03.2026 tarihi ve 126785 sayılı yazısı, İller Bankası Anonim Şirketi Diyarbakır Bölge Müdürlüğü’nün 23.03.2026 tarih ve 8730 sayılı yazısı, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı’nın 24.03.2026 tarihi ve 299820 sayılı yazısı, DSİ 10. Bölge Müdürlüğü’nün 27.03.2026 tarih ve 6991205 sayılı yazısı, Diyarbakır Valiliği Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü’nün 02.04.2026 tarih ve 15290024 sayılı yazısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı’nın 03.04.2026 tarih ve 393085 sayılı yazısı ve ekleri, Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı’nın 14.04.2026 tarihi ve 304798 sayılı yazısı ile Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanınca hazırlanan 15.05.2026 tarih ve 4257127 sayılı dosya inceleme raporu okundu. Ekleri (rapor, fotoğraf, tescil fişi vb.) ve konuya ilişkin bilgi, belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler sonunda;

Diyarbakır İli, Kayapınar İlçesi, Kaldırım Mahallesi, Sultan Hoca Mezrası sınırları dahilinde bulunan, herhangi bir sit alanında kalmayan, Kadastro harici alan ile özel mülkiyete ait 142 ada 1 parsel, 143 ada 1 parsel, 144 ada 1 parsel, 145 ada 1 parsel, 146 ada 1 parsel ile 101 ada 256, 258 ve 259 parsellerde kalan Sultan Hoca Höyüğü’nün; 2863 sayılı Kanununun 6. maddesi ile Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik’in 4. maddesinde belirtilen “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” niteliklerini gösterdiğinden anılan Kanunun “Tespit ve Tescil başlıklı” 7. maddesi kapsamında, sınırları ekli koordinatlı krokide belirtildiği şekliyle I.(Birinci) ve III.(Üçüncü) Derece Arkeolojik sit olarak tesciline ve hazırlanan sit fişinin uygun olduğuna;

13.03.2012 tarih ve 28232 Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmelik” gereğince; Kayapınar İlçesi, Kaldırım Mahallesi, Sultan Hoca Mezrası sınırları içinde bulunan 143 ada 1 parsel ile 144 ada 1 no.lu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine “Tamamı, I.(Birinci) derece arkeolojik sit alanıdır” şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına, 145 ada 1 no.lu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine “Tamamı, III. (Üçüncü) derece arkeolojik sit alanıdır” şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına, 101 ada 256 no.lu parselin tapu kütüğü beyanlar hanesine “Bir kısmı, I. (Birinci) derece ve III. (Üçüncü) derece arkeolojik sit alanıdır” şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına, 101 ada 258 ve 259 no.lu parsellerin tapu kütüğü beyanlar hanesine “Bir kısmı, III. (Üçüncü) derece arkeolojik sit alanıdır” şerhinin ifade edildiği şekilde konulmasına, bu işleme ait bilgi-belgelerin Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine,

Sultan Hoca Höyüğü’nün I. derece arkeolojik sit alanı sınırlarının bir bölümünün kadastro harici alanda kaldığı ve kadastro harici alanda kültür varlığı şerhi yapılamadığından “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlıklarının ve Sitlerin Tespit ve Tescili Hakkında Yönetmeliğinin” Tescil İşlemlerine ilişkin 8. maddesinin (d ve e) bentleri gereğince, bu alanlarda yeni bir sınırlandırma veya parsel ihdası yapıldığında Koruma Bölge Kurulundan izin alınmasına,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 20.05.2026-494
Karar Tarihi ve No. : 20.05.2026-11985
Dosya No : 21.00.2748

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

-2-

Koruma amaçlı imar plânı yapılıncaya kadar;

“Sultan Hoca Höyüğü” I. Derece Arkeolojik Sit Geçiş Dönemi Koruma ve Kullanma Koşullarının; 2863 sayılı Kanununun 17. Maddesi gereğince Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun Arkeolojik sitler koruma ve kullanma koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının I. Maddesinde belirtildiği şekliyle;

- 1-Korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanı olduğuna,
- 2-Bu alanlarda, kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemesine, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmesine, bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamayacağına,
- 3-Resmi ve özel kuruluşlarca zorunlu durumlarda yapılacak alt yapı uygulamaları için müze müdürlüğünün ve varsa kazı başkanının görüşüyle konunun koruma kurulunda değerlendirilmesine,
- 4-Yeni tarımsal alanların açılmamasına, yalnızca sınırlı mevsimlik tarımsal faaliyetlerin devam edebileceğine, Koruma Kurulunca uygun görülmesi halinde seracılığa devam edilebileceğine,
- 5-I. derece arkeolojik sitlerde toprağın sürülmesine dayanan tarımsal faaliyetlerin kesinlikle yasaklanmasına, ağaçlandırmaya gidilmemesine, yalnızca mevcut ağaçlardan ürün alınabileceğine,
- 6-Taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocakların açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı vb. malzeme dökülmemesine,
- 7-Bu alanlar içerisinde yer alan ören yerlerinde gezi yolu düzenlemesi, meydan tanzimi, açık otopark, WC, bilet gişesi, beki kulübesi gibi ünitelerin Koruma Kurulundan izin alınarak yapılabileceğine,
- 8-Bu alanlar içerisinde bulunan ve günümüzde halen kullanılan umuma açık mezarlıklarda sadece defin işlemlerinin yapılabileceğine,
- 9-Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili Koruma Kurulundan izin almak koşuluyla birleştirme (tevhit) ve ayırma (ifraz) yapılabileceğine, hükümleri doğrultusunda belirlenmesine,

Sultan Hoca Höyüğü” III. Derece Arkeolojik Sit geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartlarının ise;

1) Sit Alanı içerisinde gerçekleştirilecek uygulamalarda Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının 3. Maddesinde belirtildiği şekilde;
“...3.Derece Arkeolojik sit: Koruma- kullanma kararları doğrultusunda yeni düzenlemelere izin verilebilecek arkeolojik alanlardır.

Bu alanlarda

- a) Geçiş Dönemi yapılanma koşullarının belirlenmesinde;
- Öneri yapı yoğunluğunun, mevcut imar planı ile belirlenmiş yoğunluğu aşmamasına,
 - Alana gelecek işlevlerin uyumuna,
 - Gerekli alt yapı uygulamalarına,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DİYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 20.05.2026-494
Karar Tarihi ve No. : 20.05.2026-11985
Dosya No : 21.00.2748

Toplantı Yeri
DİYARBAKIR

-3-

-Öneri yapı gabarilerine,
-Yapı tekniğine ve malzemesine, mevcut ve olası arkeolojik varlıkların korunması ve değerlendirilmesini sağlayacak bir biçimde çözümler getirilmesine,

b) Varsa onaylı çevre düzeni ve nazım plan kararları ile yerleşime açılmış kesimlerinde arkeolojik değerlerin korunmasını gözeterek, koruma amaçlı imar planının yapılmasına,

c) Bu ilke kararının alınmasından önce Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmış yerlerde planın öngördüğü koşulların geçerli olduğuna,

d) Bu alanlarda, belediyesince veya valilikçe inşaat izni verilmeden önce, müze müdürlüğü uzmanları tarafından sondaj kazısı gerçekleştirilerek, sondaj sonuçlarının bu alanlarla ilgili, varsa kazı başkanının görüşleri ile birlikte müze müdürlüğüne koruma kuruluna iletilip kurul kararı alındıktan sonra uygulamaya geçilebileceğine,

e) III. Derece arkeolojik sit alanı olarak belirlenen arkeolojik sit alanlarında koruma kurullarının, sondaj kazısı yapılacak alanlara ilişkin genel sondaj kararı alabileceğine,

f) Taşınmaz kültür varlıklarının mahiyetine tesir etmeyecek şekilde ilgili koruma kurulundan izin almak koşulu ile birleştirme (tevhid) ve ayırma (ifraz) yapılabileceğine,

g) Bu alanlarda, taş, toprak, kum vb. alınmamasına, kireç, taş, tuğla, mermer, kum, maden vb. ocaklarının açılmamasına, toprak, curuf, çöp, sanayi atığı ve benzeri malzemenin dökülmemesine,

h) Ülke enerji üretimine getireceği katkı ve kamu yararı doğrultusunda bu alanlarda koruma kurulunca uygun görülmesi halinde rüzgâr enerji santralleri yapılabileceğine,

i) Sit alanlarındaki su ürünleri üretim ve yetiştirme tesislerine ilişkin yürürlükteki ilke kararının geçerli olduğuna..." şeklinde tanımlanan hususlar doğrultusunda uygulama yapılması,

2) Koruma Amaçlı İmar Planı yapılıncaya kadar mevcut kullanımlar dışında parsel ölçeğinde talep edilecek tarımsal ve barınma amaçlı uygulamalara ait projeler Koruma Bölge Kurulunca onaylanmadan herhangi bir uygulama yapılmaması, alanda tarımsal ve barınma amaçlı yapılar dışında herhangi bir yapıya izin verilmemesi,

3) İlgili Kurumlarca Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınmadan kesinlikle yapı (inşaat) ruhsatı ve yapı (inşaat) kullanma izin belgesi verilmez. Alanın sit alanı olarak tescil edilmesinden önce yapı ruhsatı alıp ve su basman seviyesini geçen taşınmazların inşaatlarının devam edilebileceğine, yapı (inşaat) ruhsatı alan ancak uygulama yapılmayan parsellerde Koruma Bölge Kurulu'ndan görüş almak koşulu ile uygulamaya geçilebileceği,

4) Tüm altyapı uygulamalarına ilişkin projelerde, Koruma Bölge Kurulu kararı doğrultusunda ilgili müze denetiminde uygulama yapılması,

5) Sit alanında tevhid ve ifraz uygulamalarının Koruma Bölge Kurulu'ndan izin alınmadan gerçekleştirilmemesi,

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarihi ve No. : 20.05.2026-494
Karar Tarihi ve No. : 20.05.2026-11985
Dosya No : 21.00.2748

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

-4-

6) Koruma Amaçlı İmar Planı yapılmaya kadar talep edilen uygulamalara ait projeler, ilgili müze müdürlüğü tarafından sondaj kazısı gerçekleştirilip, sondaj kazı sonuçları (bu alanlarla ilgili varsa kazı başkanının görüşü ile birlikte) Koruma Bölge Kurulu'nda görüşüldükten sonra değerlendirilmesi,

7) Talep edilen uygulamalara ait yapılacak tüm sondaj kazılarının, bilimsel kazı tekniğine uygun olarak ilgili müze müdürlüğünce alanın niteliğine göre gerekli ve yeterli göreceği sayı ve büyüklükte açmalar halinde yapılması,

8) Her türlü yıkım ve hafriyat işlemlerinin ilgili müze müdürlüğünün denetiminde yapılması gerektiği,

9) Yıkım ve kazı işlerinde patlayıcı madde kullanılmaması,

10) Ruhsatlı yapıların basit onarım ve esaslı onarım taleplerinin Koruma Bölge Kurulunda değerlendirilerek alınacak karar doğrultusunda hareket edilmesi, olarak belirlenmesi gerektiğine,

Sultan Hoca Höyüğü I. ve III. derece arkeolojik sit sınırları içerisinde yapılacak olan her türlü fiziki ve inşaat (ifraz, tevhit, yeni parsel ihdası, imar uygulaması dâhil) uygulama öncesinde Koruma Bölge Kurulundan izin alınması gerektiğine ve sit sınırları içerisinde aykırı kullanımlar ile kaçak kazıların önlenmesine yönelik güvenlik önlemlerinin ilgili idarelerce alınması gerektiğine, karar verildi.

İli
İlçesi
Mahallesi
Alan

DIYARBAKIR
KAYAPINAR
KALDIRIM
SULTAN HOCA HÖYÜĞÜ

I. Derece Sit Ada/Parsel : 143 / 1, 144 /1 (TAMAMI) ; 101 / 256 (BİR KISMI)

II. Derece Sit Ada/Parsel : 145 / 1, (TAMAMI) ; 142/1, 146/1, 101 / 256,258,259 (BİR KISMI)

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
20.05.2026 tarih ve 11985
Sayılı Karar Eki dir.

KADASTRO HARİCİ ALAN

LEJANT

	DUVAR KALINTILARI
	III.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI
	I.DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI
	PARSEL SINIRI

ASLI GIBİDİR
Emine KOCA
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

ITRF-3-39 KOOR.

I.DERECE ARKEOLOJİK SİT

Nokta No	Y	X
H1	580187.000	4200790.234
H2	580221.340	4200795.164
H3	580245.156	4200792.665
H4	580270.056	4200761.460
H5	580276.368	4200730.304
H6	580267.857	4200716.751
H7	580252.570	4200693.111
H8	580234.289	4200676.248
H9	580213.171	4200665.059
H10	580198.514	4200660.331
H11	580184.331	4200658.439
H12	580176.924	4200660.646
H13	580179.872	4200673.907
H14	580167.617	4200677.991
H15	580148.826	4200680.442
H16	580141.746	4200688.885
H17	580139.840	4200713.394
H18	580144.197	4200741.989
H19	580159.770	4200772.554

III.DERECE ARKEOLOJİK SİT

Nokta No	Y	X
H20	580151.317	4200804.211
H21	580176.916	4200816.466
H22	580201.698	4200821.640
H23	580238.735	4200814.560
H24	580274.137	4200789.778
H25	580291.294	4200778.068
H26	580308.723	4200748.055
H27	580309.377	4200726.487
H28	580303.004	4200692.284
H29	580271.414	4200637.274
H30	580249.355	4200602.143
H31	580223.212	4200601.326
H32	580192.166	4200623.113
H33	580160.032	4200660.966
H34	580138.245	4200703.722
H35	580132.526	4200739.942
H36	580131.437	4200777.795
H37	580132.526	4200777.795

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi